

1.5 ÚČTOVÁNÍ KRÁTKODOBÝCH FINANČNÍCH PASIV

Obsah

1.5	ÚČTOVÁNÍ KRÁTKODOBÝCH FINANČNÍCH PASIV	1
1.5.1	KRÁTKODOBÁ FINANČNÍ PASIVA – SYNTETICKÉ ÚČTY (VZOR).....	1
1.5.2	KRÁTKODOBÉ ÚVĚRY	1
1.5.2	KRÁTKODOBÉ FINANČNÍ VÝPOMOCI	3
	SHRNUTÍ.....	5
	LITERATURA	5

Krátkodobá pasiva představují závazky účetní jednotky (bankovní úvěry či finanční výpomoci) splatné nejpozději do 1 roku.

1.5.1 KRÁTKODOBÁ FINANČNÍ PASIVA – SYNTETICKÉ ÚČTY (VZOR)

23 – Krátkodobé úvěry

231 – Krátkodobé dluhy k úvěrovým institucím

232 – Eskontní úvěry

24 – Krátkodobé finanční výpomoci

241 – Emitované krátkodobé dluhopisy

249 – Ostatní krátkodobé finanční výpomoci

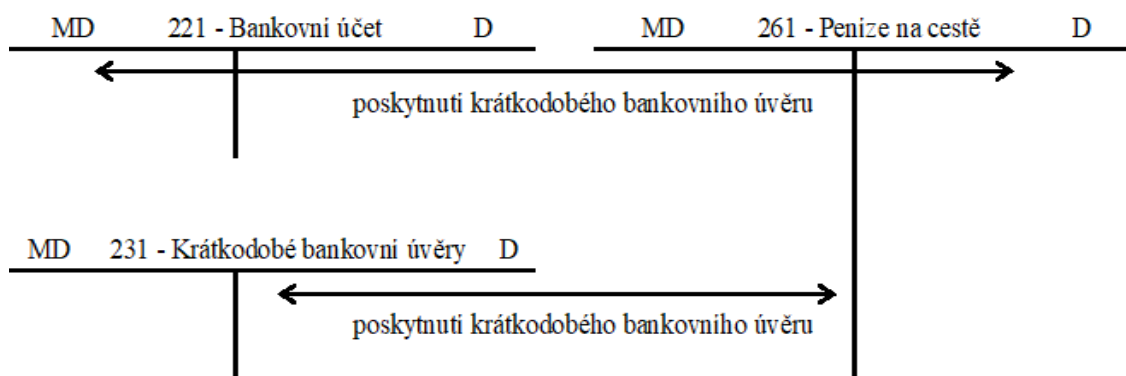
1.5.2 KRÁTKODOBÉ ÚVĚRY

231 – Krátkodobé dluhy k úvěrovým institucím

Jedná se o pasivní rozvahový účet. Používá se pro zaznamenání hospodářských operací spojených s vypůjčenými peněžními prostředky od peněžního ústavu. Tyto prostředky musí účetní jednotka splatit nejpozději do jednoho roku od jejich přijetí. Slouží tak k financování provozní činnosti daného podniku (kontokorentní nebo provozní úvěry).

Nejčastěji se jedná o převod peněžních prostředků na bankovní účet účetní jednotky či se z krátkodobých bankovních úvěrů hradí krátkodobé závazky tohoto podniku. Na uvedeném účtu se účtuje na základě **výpisu z úvěrového účtu** (zkratka např. VÚÚ). V praxi se často používá analytické členění tohoto účtu např. dle peněžního ústavu apod. Hospodářské transakce související s poskytnutím bankovního úvěru jsou zachyceny na obrázku 1.

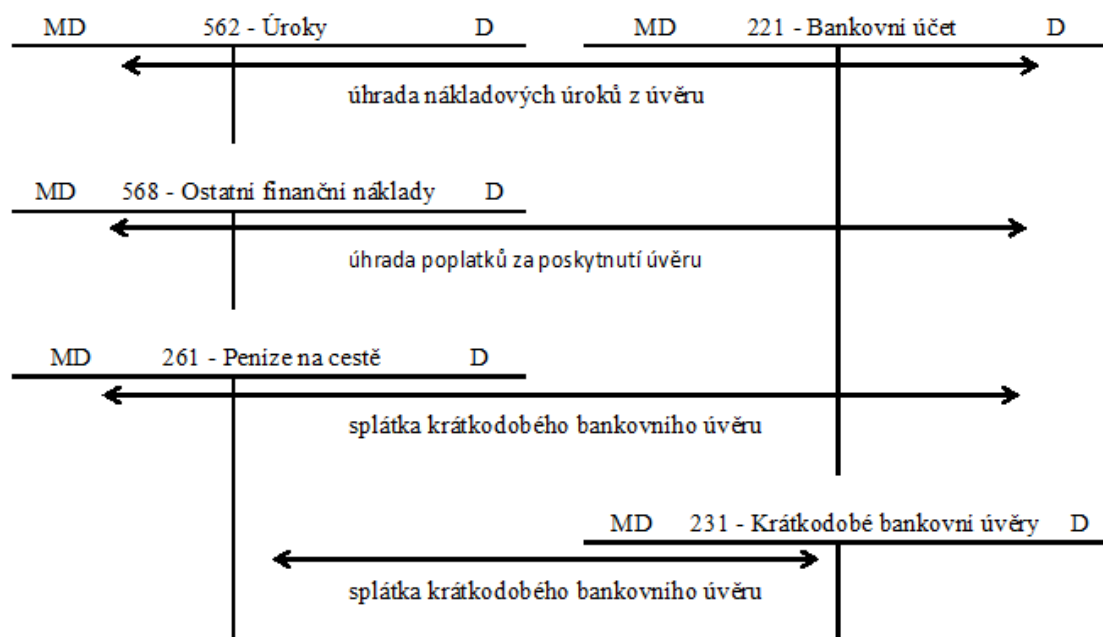

Obrázek 1 Poskytnutí bankovního úvěru

Zdroj: Vlastní zpracování.

Za poskytnutí úvěru platí účetní jednotka úroky a dále také související poplatky (finanční náklad). Účetní zachycení těchto nákladů a splátky bankovního úvěru je zachyceno na obrázku 2.

Obrázek 2 Splátka bankovního úvěru

Zdroj: Vlastní zpracování.

232 – Eskontní úvěry

Jedná se o pasivní rozvahový účet. Používá se pro zaznamenání hospodářských operací spojených s eskontem směnec. Jedná se o krátkodobý úvěr s dobou splatnosti maximálně jednoho roku. Eskontní úvěr poskytuje peněžní ústav (banka) na základě eskontu směnky (či jiného cenného papíru vyjma těch, které emitovala), kterou vlastní účetní jednotka. Ta ji předá bance k posouzení. Pokud je směnka dostatečně kvalitní, peněžní ústav poskytne eskontní úvěr. Za tuto službu si účtuje poplatky a strhává úrok.

V době splatnosti směnky hradí dlužník svůj závazek peněžnímu ústavu, nikoliv účetní jednotce, která vlastnila směnku před poskytnutím eskontního úvěru. Pokud by dlužník nezaplatil peněžnímu ústavu v daném termínu, banka dluh nevymáhá a předá příslušnou směnku zpět příslušné účetní jednotce. Zároveň od ní bude požadovat úhradu směnky v plné výši.

V praxi se jedná o relativně drahý typ úvěru. Účetní zachycení eskontních úvěrů bude detailně analyzováno v rámci účtové třídy 3.

1.5.2 KRÁTKODOBÉ FINANČNÍ VÝPOMOCI

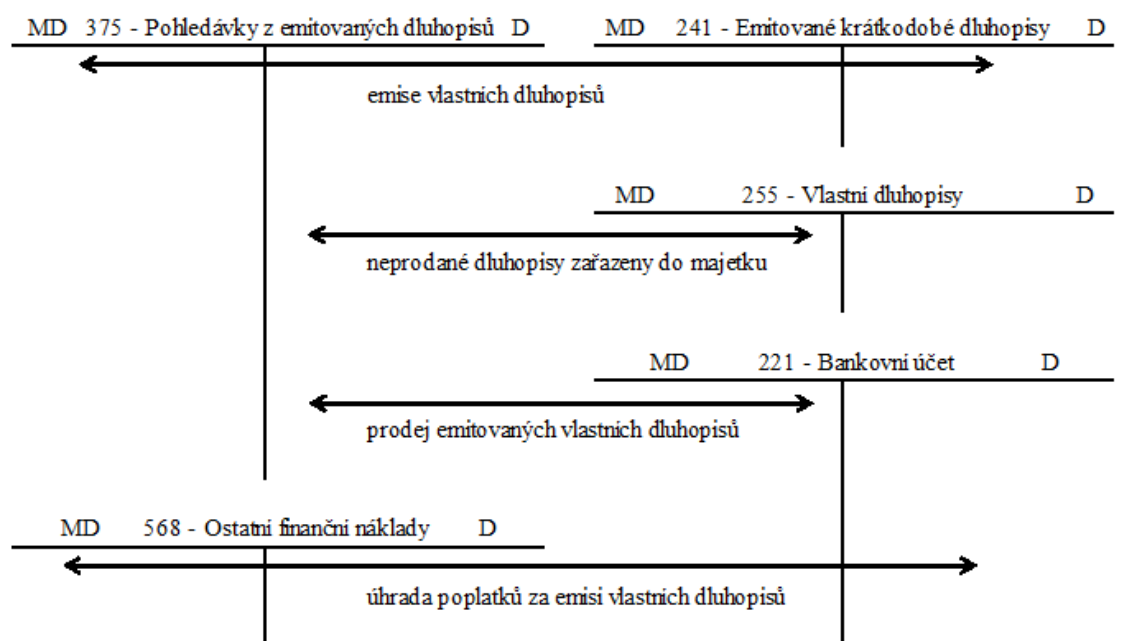
241 – Emitované krátkodobé dluhopisy

Jedná se o pasivní rozvahový účet. Na tomto účtu účtuje účetní jednotka transakce spojené s emisí krátkodobých dluhopisů. Prostřednictvím těchto cenných papírů získává prostředky na financování podniku. Jedná se o cizí zdroj, který je splatný nejpozději do jednoho roku od emise dluhopisů. Zároveň je účetní jednotka povinna vyplatit i úrok, který byl stanoven při jejich emisí v případě kuponového dluhopisu. Vždy však záleží na emisním plánu, jakým způsobem je úrok vyplácen.

Pokud byl dluhopis emitován s diskontem, účetní jednotka hradí nominální (jmenovitou) hodnotu dluhopisu, neboť věřitel zakoupil tento dluhopis za cenu nižší, než kolik činila nominální hodnota dluhopisu. Příslušný rozdíl mezi těmito hodnotami je pak nákladem emitenta dluhopisu a výnosem věřitele.

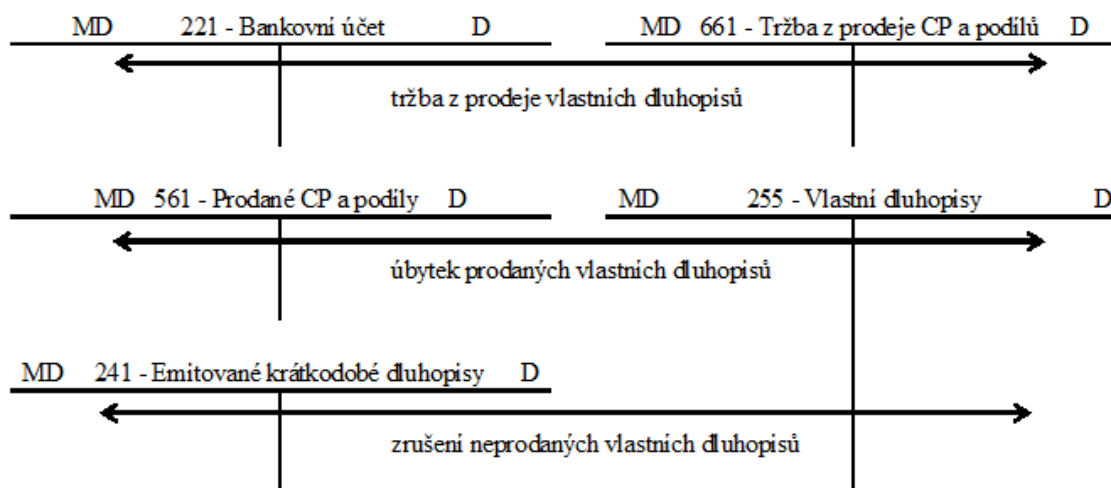
Účetní operace související s emisí krátkodobých dluhopisů je zachycen na obrázku 3, a to včetně souvisejících poplatků a převodu části neprodaných dluhopisů do majetku podniku jako vlastní dluhopisy.

Obrázek 3 Emise krátkodobých dluhopisů

Zdroj: Vlastní zpracování.

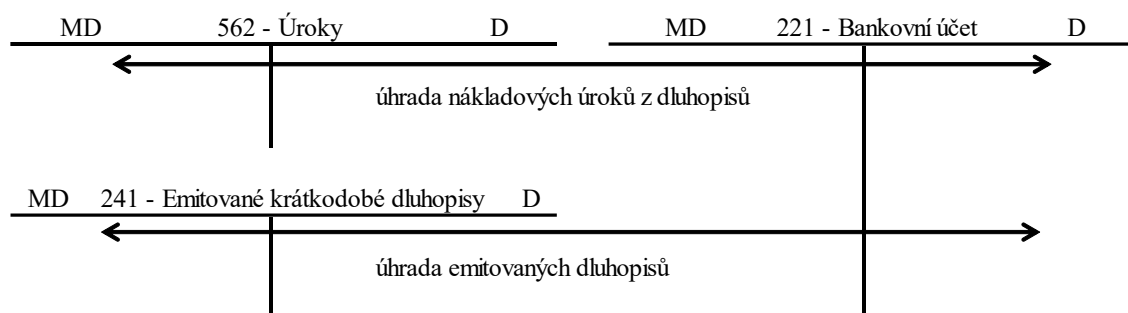
V případě, že se účetní jednotce podařilo později najít kupce pro dluhopisy, které nebyly prodány v rámci jejich emise ve stanovené lhůtě a byly převedeny do majetku, zaúčtuje se tato operace stejným způsobem, jako prodej jiných krátkodobých cenných papírů (tržba z prodeje a související úbytek cenných papírů). Související účetní operace jsou zachyceny na obrázku 4.

Obrázek 4 Prodej vlastních dluhopisů

Zdroj: Vlastní zpracování.

V době splatnosti krátkodobých dluhopisů je jejich majiteli uhrazena jmenovitá hodnota dluhopisu a příslušný úrok (naběhlý za příslušné časové období = alikvotní úrok). Související transakce zachycuje obrázek 5.

Obrázek 5 Úhrada krátkodobých dluhopisů

Zdroj: Vlastní zpracování.

249 – Ostatní krátkodobé finanční výpomoci

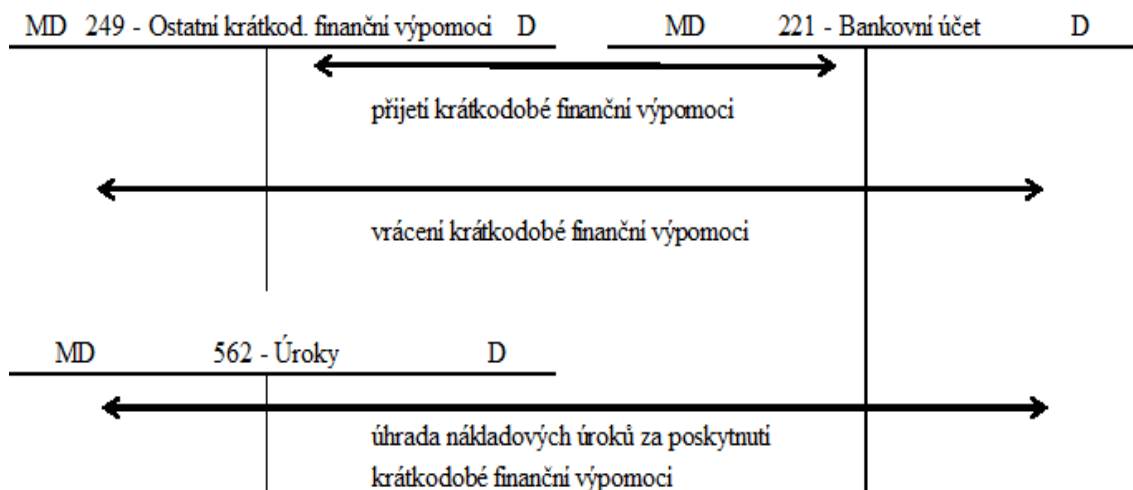
Jedná se o pasivní rozvahový účet. Daný účet se používá pro zaznamenání hospodářských operací spojených příjmem krátkodobých půjček od mimo bankovních subjektů. Podkladem je smlouva, na základě které jsou poskytnuty finanční prostředky. Účetní jednotka se zavazuje tuto půjčku splatit v daném termínu, nejpozději do 1 roku od poskytnutí peněžních prostředků. Účetní jednotka, která přijímá půjčku, často

vystavuje např. hypoteční zástavní list, na základě kterého je dluh kryt nemovitostí, případně i jiným majetkem, který příslušný podnik vlastní.

V praxi se často používá analytické členění tohoto účtu např. dle poskytovatele půjčky, měny, ve které je poskytnuta půjčka apod. Účetní operace týkající se přijetí a vrácení krátkodobé finanční výpomoci (včetně nákladových úroků) jsou zachyceny na obrázku 6.

Obrázek 5 Krátkodobé finanční výpomoci

Zdroj: Vlastní zpracování.

SHRNUTÍ

Krátkodobá finanční pasiva představují závazky účetní jednotky (bankovní úvěry či finanční výpomoci) splatné nejpozději do 1 roku. V případě bankovních úvěrů se jedná o běžné provozní, kontokorentní či eskontní úvěry krátkodobého charakteru. Krátkodobé finanční výpomoci zahrnují oblast emitovaných krátkodobých dluhopisů a ostatních krátkodobých finančních výpomocí.

LITERATURA

HASPROVÁ, Olga a Zdeněk BRABEC. *Základy účetnictví podnikatelských subjektů*. Vydání 2. aktualizované. Liberec: Technická univerzita v Liberci, Ekonomická fakulta, Katedra financí a účetnictví, 2019. ISBN 978-80-7494-490-1.

